

FIL-PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVIL

IMHALLEF

ONOR. GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar il-Gimgha, 26 ta' April, 2002.

Kawza Numru: 29

Citaz. Nru. 1840/98GV

Doc. 243-02

John u Mary Grace konjugi Bonavia
Vs
Grezzu Cassar

II-Qorti.

Preliminari

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tagħha gie premess illi l-atturi nkariġaw lill-konvenut sabiex jesegwixxi xogħol ta' tqegħid ta' madum tac-ceramika fil-fond “*Saint Joseph*”, Triq Santa Tereza, Zabbar, billi kienu l-istess atturi li s-supplew il-materjal relativ ;

Premess illi x-xogħol fuq imsemmi ma giex ezegwit skond is-sengħa u l-arti, tant illi jinhtieg li jinqala' kollu;

Premess illi ghax-xogħol involut il-konvenut thallas mingħand l-atturi l-ammont ta' hames mijja u tlieta u tletin Liri Maltin u tmenin centezmu (Lm533.80);

Premess ukoll illi l-atturi gew li sofrew danni ohrajn b'rizultat ta' l-ezekuzzjoni hazina tax-xoghol da parti tal-konvenut;

Ghaldaqstant l-atturi talbu lil din il-Qorti biex:

- 1 Tiddikjara u tiddeciedi li x-xoghol ta' tqeghid ta' madum hawn fuq imsemmi ma giex ezegwit skond is-sengha u l-arti da parti tal-konvenut;
- 2 Tordna lill-konvenut sabiex ihallas lura lill-atturi lammont ta' hames mijja u tlieta u tletin Liri Maltin u tmenin centezmu (Lm533.80) li gie mhallas lill-istess konvenut kif fuq spjegat;
- 3 Tillikwida d-danni l-ohrajn sofferti mill-atturi b'rizultat ta' l-ezekuzzjoni hazina tax-xoghol da parti tal-konvenut, komprizi l-hlas ghax-xiri da parti ta' l-atturi tal-madum imqiegħed mill-konvenut u l-ispejjez mehtiega għar-rimozzjoni tal-madum hekk imqiegħed, okkorrendo b'opera ta' perit nominand; u
- 4 Tordna lill-konvenut ihallas lill-atturi d-danni li jigu hekk likwidati;

Bl-ispejjez, komprizi dawk ta' zewg ittri legali, u bir-riserva ta' kull dritt ta' azzjoni ulterjuri għad-danni, kontra l-konvenut.

Rat id-dikjarazzjoni tal-atturi a fol. 3 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut a fol. 9 tal-process fejn eccepixxa:

Illi t-talbiet kollha attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, u għandhom jigu respinti minn dina l-Onorabbli Qorti bl-ispejjez kollha kontra l-istess atturi, u

dana stante l-fatt illi x-xoghol ta' tqeghid ta' madum in kwistjoni illi l-eccipjent kien gie inkarigat mill-atturi sabiex jesegwixxi a favur tagħhom kien gie debitament minnu esegwit skond ma titlob is-sengħa u l-arti – skond kif jigi ppruvat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Illi subordinatament, u mingħajr l-ebda pregudizzju ghall-premess, l-appalt għat-tqegħid ta' madum illi kien gie mogħti mill-atturi lill-eccipjent, u li għaliex l-eccipjent thallas is-somma ta' Lm533.80 kif indikata mill-istess atturi fic-citazzjoni tagħhom, kien ikopri t-tqegħid ta' madum sew mal-hitan kif ukoll mal-art ta' diversi partijiet tal-fond "Saint Joseph" Triq Santa Tereza, Zabbar, mentri l-ilment tal-atturi kien limitat biss ghall-madum ta' l-art f'zewg kmamar tal-hasil;

Illi subordinatament, u wkoll mingħajr pregudizzju għal fuq premess, l-attur kien għen lill-eccipjent tul l-andament kollu tax-xogħolijiet u kien l-istess attur illi sahansitra kien ihallat it-tajn u jixhet l-istess tajn mal-art fejn imbagħad l-eccipjent kien qiegħed il-madum. Jidher għalhekk illi l-istess attur seta' kkontribwixxa għal kwalsiasi difetti fit-tqegħid tal-madum illi jistgħu jirrizultaw lil dina l-Onorabbli Qorti, jekk ma jinstabx ukoll illi kien hu li kien addirittura unikament responsabbi għall-istess difetti;

Illi subordinatament ukoll, u mingħajr l-ebda pregħiduzzju ghall-premess, meta l-atturi kien l-mentaw mal-eccipjent ma kienux hallewh jaccedi fuq il-fond mal-Perit tieghu sabiex ikun jista' jivverifikasi u jikkostata n-natura tal-ilment u l-kawza tagħha. Biss minn tibdil ta' xi erba' madumiet l-eccipjent seta' jaccerta ruhu illi s-sodda kienet tajba;

Salv kull eccezzjoni ulterjuri spettanti lill-eccipjent.

Rat id-digriet a fol. 13;

Rat ir-relazzjoni tal-Perit David Pace.

Relazzjoni Perit

Illi il-perit nominat minn dina I-Qorti ikkonkluda li t-talbiet attrici għandhom jigu milqugħha;

1. il-konvenut għandu jħallas lura s-somma ta' Lm533.80 prezz li thallas tat-tqegħid tal-madum;
2. il-konvenut għandu jħallas is-somma ta' Lm240 bhala terz tal-prezz ta' Lm720 valur tal-madum ta' I-art mixtri mill-atturi;
3. il-konvenut iħallas ukoll is-somma ta' Lm200 għall qlugh tal-madum illi tqiegħed hazin.
4. B'hekk il-konvenut għandu jħallas in linea ta' danni s-somma ta' Lm1,129.82.

KONTESTAZZJONI

Il-konvenut ma qabilx mal-konkluzzjonijiet tal-perit tekniku u ssottometta li kien I-istess attur li kien għamel sodda mhux adekwata għall madum. L-atturi kien qed jirfsu fuq il-madum biex imorru għal fuq il-bejt. Inoltre I-madum tal-hajt tqiegħed tajjeb hliel zewg *tiles* fil-bordura u ma kellux ghafnej jinqala' kollu.

Minn naha l-ohra l-attur ma qabilx li għandu jiehu biss terz ta' Lm720 billi hu kellu jibdel kollox ghax ma setghax iqabbel il-madum għid ma dak li diga kien hemm.

KONSIDERAZZJONIJIET

L-ilment ta' l-attur ma jirrigwardax l-ewwel kamra izda l-ambjenti l-ohra. L-ilment jirrigwarda l-madum li qed jiccaqlaq u l-*grouting* tal-fili. Fis-shower room qed jilmenta li l-madum tal-hajt tqiegħed mimdud u mhux wieqaf u l-faxxa ddisinjata ma tqegħid it-tnejja bid-disinn kontinwu.

Caqliq ta' madum u *grouting*

Dwar l-ewwel ilment il-perit kellu dan xi jghid:

Mill-kostazzjonijiet magħmula jidher car illi l-madum imqieghed fl-ambjenti interni u cioe' fejn indika l-attur għandhom difett illi m'għandhomx aderenza għas-sodda w'allura bl-użu jibdew jiccaqlaq u wara ffit il-grouting jibda jinqasam.

Din in-nuqqas ta' aderenza hi r-raguni ghaliex il-madum jiccaqlaq u mhux ghaliex il-madum kien qed jintrifes, haga li l-attur cahad li għamel.

Il-perit qal li dina n-nuqqas ta' aderenza setghet giet ikkawzata anke mill-fatt li c-cement seta' kien maqtugh u allura ma pprovdix ir-rabta bejn il-madum u s-sodda ta' taht. Id-difett jinsab fit-tqegħid u billi dana sar mill-konvenut, hu għandu jwieġeb għaliex. Il-konvenut bhala bniedem tas-sengħa kien jinduna li kieku c-cement ma kienx ta' kwalita' tajba.

Il-konvenut qed jissottometti li l-attur kien anke ghagen it-tajn hu. L-attur da parti tieghu qal li hu qatt ma firex tajn ma l-art u meta ghagen dan ghamlu quddiem il-konvenut u kif qallu l-konvenut. Skond il-perit, ghalkemm l-attur ghen biex jingarr il-materjal u anke ghen biex jigi magħgun it-tajn, dan ma jfissirx li hu responsabili wkoll billi dak li sar dejjem sar taht ir-responsabilita' tal-konvenut bhala l-persuna tas-sengħa li kienet qed tagħmel ix-xogħol (hu għandu 30 sena eseperjenza f'dan ix-xogħol) .

Il-Perit ikkostata li taht il-madum kien jinstema l-vojt li kien ifisser li ma kienx hemm sodda adegwata tahtu. Dan hu difett li m'ghandux x'jaqsam ma xi mankament fil-materjal imma hi kwistjoni ta' tqegħid. Il-konvenut xehed li hu kien sab it-torba lesta u kien irrangaha u wittihha biex igib l-invelli.

Madum tal-hajt fis-shower room

Kwantu għat-tieni ilment tal-attur cioe' il-madum tal-hajt imqiegħed fil-kamra tal-banju l-perit ikkonkluda li hemm saru zbalji fit-tqegħid specjalment il-madum bid-disinn tal-bordura. Il-fatt li l-madum tqiegħed bil-genb it-twil mimdud minflok wieqaf inaqqas sa certu punt mill-valur estetiku tax-xogħol, u ma jistax jithalla kif inhu.

Spejjez

L-atturi nefqu b'kollo Lm2,015 konsistenti f" Lm534 li hallsu lill konvenut tat-tqegħid u Lm1,481 materjal ta' madum fl-ambjenti msemmija.

Skond il-perit, bhala rizultat tad-difetti illi fih ix-xogħol dan ma jistax hlief jinqala' u jerga' jinbidel. Għalhekk l-ewwel zewg talbiet ta' l-atturi għandhom jintlaqgħu.

Kwantu ghall-madum li l-atturi xtraw Dok A sa G - Lm720 huma ghal madum ta' l-art. Skond il-perit, billi l-atturi mhux qed jilmentaw fuq l-ewwel ambjent, mhux il-kaz li jithallsu danni ta' madum imqieghed tajjeb u tax-xogħol li ma hemmx ilment fuqu. Ghalhekk ikkonkluda li l-konvenut għandu jħallas biss terz ta' l-ammont ta' Lm720 u cioe' Lm240.

Għar-rigward tax-xiri ta' madum tal-hajt u sett tal-kamra tal-banju, l-perit ikkonkluda li ghalkemm kien hemm mankament fit-tqegħid tal-madum tal-hajt, l-attur kien jaf li x-xogħol ma kienx qed jigi kif riedu hu, izda xorta wahda baqa' għaddej u wahħal is-sett tal-kamra tal-banju, għalhekk il-konvenut m'għandux ihallas l-ispejjeż ta' sett tal-banju għid idzha biss l-ispejjeż in konnessjoni mal-qlugh tal-madum tal-hajt u rimpjazzament bil-madum għid.

Illi l-Qorti, wara li ezaminat il-provi, u wara li rat ir-rapport tal-perit nominat, hija tal-fehma li l-kostatazzjonijiet magħmulin mill-perit gudizzjarju, kif ukoll il-konkluzzjonijiet minnu ragġjunti huma gusti u korretti u hija tikkondividihom u tagħmillhom tagħha.

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeciedi billi tilqa' t-talbiet attrici u tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-atturi s-somma ta' elf mijha disgha u ghoxrin lira Maltin u tnejn u tmenin centezmi (Lm1,129.82c.0).

Bl-imghax u bl-ispejjeż kontra l-konvenut.

ONOR. IMHALLEF GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D

**Frankie Mercieca
Deputat Registratur.**